

Uca Allah Qurani-Kərimdə belə buyurur:

**“(Ya Peyğəmbər!) Nəfsini özünə tanrı edən və Allahın bilərəkdən (onu hələ yaratmamışdan gələcəkdə kafir olacağını bildiyi üçün) yoldan çıxartdığı, qulağını və qəlbinə möhürlədiyi, gözünə də pərdə çəkdiyi kimsəni gördünmü?”**

**Allahdan başqa kim onu doğru yola sala bilər?! Məgər düşünüb ibtə almırsınız? (Haqqı bildiyi halda küfr edən cəzası, haqqı bilmədən, cahilliyi üzündən küfr edən cəzasından daha ağırdır. Çünki alimlə cahilin məsuliyyəti eyni ola bilər!) ”** (əl-Casiyə, 23)

Bizləri xəlc edən Uca Allaha şükürlər və həmd-sənalar, göndərdiyi Rəsulu Muhammədə (s.ə.s) salətu-salam olsun.

Yaşadığımız böyük imtahan yurdu olan dünya həyatında maraqlı hadisələrə şahid olan insan övladı nu yurdun həqiqətini anlama yarışında ya haqqı təbliğ edən xilaskarlara, ya da batili həqiqət kimi təqdim edən əbədi fəlakət baskarlarına yönəlməkdədir. “Kim Rəsula itaət edərsə Allaha itaət etmiş olur”, (ən-Nisa, 80) və “Şübheşiz sən doğru yola, Allahın yoluna götürməkdəsən” (əş-Şura, 52-53) deyə buyuran Allah-Təalanın özünə itaəti göndərdiyi Rəsuluna sözsüz bağlılıqla əlaqələndirməsi, Rəsulun hər bir hal və hərəkətinin insanlıq üçün bir qurtuluş mənbəyi olduğunu göstərir. Mübarək hədisində bu məqamı incə bir üslubla təqdim edən Allah Rəsulu belə buyurur: “İstəməyənlər xaric, ümmətimin tamamı Cənnətə girər,- buyurur. Bunun üzərinə - Ey Allahın Rəsulu! Cənnətə girməyi kim istəməz ki?- deyə soruşan səhabə toplumuna və ümumən də Adəm övladlarına bunları söyləyir: Mənə itaət edənlər Cənnətə girər. Mənə qarşı gələnlər isə Cənnəti istəməyənlərdir”. (Buxari, İtisan 2)

Digər tərəfdən də: **“Allahı unutduqları üçün Allahın da onları özlərini unutdurduğu (xeyirlərini başa düşməyən) kimsələrə bənzəyin! Onlar (Allahın itaətindən çıxmış) fəsiqlərdir!”** (əl-Həşr, 19) – deyə buyuran Rəbbimizin bizi bir daha fəlakət dəllallarından uzaq durmağa səsleməsi, heç bir alış-verişin, heç bir dostluğun, heç bir şəfaətin olmayacağı o hesab gününə hazırlaşma istiqamətində qəfləti və durğunluğu tərk etməyə yönələn ciddi bir çağırışdır. Böyük İslam alimi Elmalılı Həmdi Yazır Əfəndi bu ayənin təfsirində belə deyir: “Allahı (c.c) unudanlar Allahdan qorxmayan, hüququnu tanımayan və Onun sonsuz qorumasından da yardım diləməyənlərdir. Allah da onlara özlərini unutdurmuşdur. Onlar

insan nəfsinin, bəşər hüququnun qiymətini anlamaz, adi şeylərə taparaq insanlığı zəlil edirlər. Ayrıca özlərini qurtaracaq xeyir işləri düşünməzlər. Əzabdan qoruyacaq əməllərə baş vurmayan bu zümrə hesab üçün də heç nə hazırlamaz”.

Məhz bu dünyagörüşü öz mənlərinə ölçüb-biçən qəflət dəllalları hər an olduğu kimi zamanəmizdə də öz atlarını dördnala çaparaq qəflət mehini əsdirməyə davam edirlər. Keçən əsrin əvvəllərindən etibarən dünyanın az qala yarıdan çoxunda hakim mövqeyə gələn kommünizm ideologiyasının banisi Karl Marks öz əsərlərində belə yazırdı: “Hesab edirəm ki, insanın maddi-mənəvi səviyyəsini müəyyən edəcək meyar onun malik olduğu məişətidir”. Yəni insan maddi olaraq nəyə malikdirsə və ya ona təqdim edilən nemətlər hansı ölçü və keyfiyyətdədirsə, onun mənəviyyəti də həmin ölçü və keyfiyyət çərçivəsində olmalıdır. Qəlbədən doğan mənəvi məsuliyyət hissəsinin tamamilən heçə endirilməsinə yönələn bu ideoloji taktikanın əsas məqsədi cansız robotlardan seçilməyən və yalnız ona təqdim edilən maddiyyatla nəfəs alan insan cəmiyyətinin ərşəyə gəlməsidir. Bu tip cəmiyyətlərin insan taleyində oynamış olduğu acınacaqlı rolunu isə yaxın dünya tarixinin qanlı səhifələrindən izləmək mümkündür. İnsanı insan edən qəlb aləminin öldürülməsinə yönələn, özlərinə xeyir vermək bir yana dursun, milyonlarla insanın əbədi taleyi ilə oynayan oyunbazların bütəşmiş mənəviyyət tablosu Qurani-Kərimdə belə təsvir edilir:

**“Allahı qoyub qiyamət gününə cavab verməyən bilməyən bütörlər ibadət etməyən kimsənin daha çox (haqq yoldan) azmış kim ola bilərə?! Halbuki bunlar (bu bütörlər) onların (bütörlər stərin) ibadətində xəbərsizdirlər! ”** (əl-Əhqaf, 5)

Təbiidir ki, qəlbə möhürlənmiş olanlardan hər cür natamamlıq gözləmək mümkündür. elə dünya şöhrətli fizioloq olan akademik Pavlovun qəlb haqqında söylədiyi fikirləri dövründə ört-basdır edənlər bütün cəhdlərə baxmayaraq alimi susdura bilməmişdilər. Pavlov deyirdi: “Mən söylədiklərimlə sübut edirəm ki, insan ürəyi nəinki qanı damarlara vuran mühərrikdir, o eyni zamanda ən mühüm hissiyyət orqanıdır. Ürəyə baxarkən siz onun olduqca çoxsaylı və mürəkkəb formada sinir telləri ilə əhatələndiyinin şahidi olacaqsınız. O, sinir sisteminin möhtəşəmlə hörölmüş telləri ilə beyin və onurğa beyni ilə əlaqəyə malikdir. Başqa hissiyyət orqanlarının heç biri ürəkdəki kimi xarici qıcıqlandırıcıları hiss edəcək çoxşaxəli qəbuledici mexanizmə malik deyil”. Pavlov qətiyyətlə təkrar edirdi: “Ürəyin anatomik-fizioloji təyinatı bizi bu bəyana məcbur edir: Ürək insanın əsas hissiyyət orqanıdır”.

“Ən gözəl aqibət təqva sahiblərinindir” (əl-Qəsəs, 83)- deyərək buyuran Rəbbimizin haqq Rəsulunun sinəsinə işarə edərək “Təqva buradadır”,- söyləməsi hər şeyin Allaha təslim olmuş qəlbədən, özü də diri bir qəlbədən başladığını göstərən şanlı dəlillərdir. Bu dəlillərdən ən heyrətvericisi də “Məni nə yerim aldı, nə də səmam. Lakin bir mömin qulumun qəlbə Məni alır”

qüdsi hədisidir.

Qeyd etmək lazımdır ki, son dərəcə mürəkkəb dünya imtahanının şərtləri ilə üz-üzə olan insna övladı yalnız dərin bir anlayış iqlimi çərçivəsində ilahi qəzəbə səbəb olacaq məqamların həqiqətinə varmaqla bu rəzillikdən qurtula bilər. Ümmətinin əbədi səadəti üçün həyatı və ölümü belə sönməyən çırağa çevrilən Allah Rəsulu qəlb haqqında söylədiyi kəlamları ilə Adəm övladlarını diqqətli bir davranış mədəniyyətinə dəvət edir: “Adəm oğlunun cəsədində bir ət parçası vardır. O xeyrə qovuşduğu təqdirdə bütün cəsəd xeyrə qovuşar. O fəsada uğradığı təqdirdə isə bütün cəsəd fəsada uğrayar. Diqqət edin, o ət parçası qəlbdir”. Demək, Allaha qul olma bəxtəverliyi, şərəfi, şanı Ona təslim olmuş qəlbədən başlayır. O qəlbədən ki, Rəbbimiz qulunu sevincə onun eşidən qulağı, görəni gözü, tutan əli, yeriyən ayağı, danışan dili və idrak edən qəlbi olur. (Buxari, Riqaq 38) Bu mənaları təkəkkür aləminin baştacı edən Mahmud Sami Əfəndinin etirafları Adəm övladlarını qəlbədən başlayan qulluğa səsləyən əmsalsız bir irşad nümunəsidir: “Qəlbin yaradılış səbəbi mərifət və tövhidlə məşğul olmaqdır. Dilin vəzifəsi isə şəhadət və Quran tilavəti ilə məşğul olmaq, insnaların eyiblərini danışmamaq, insanlara yumşaq və könüyalıcı bir üslubla xitab etməkdir. Hər bir ezanı yaradılış məqsədinə görə istifadə etmək xüsusunda Allaha verdiyi sözü tutmayan adam Onun qəzəbinə uğrayar”.

Doğrudan da: “Allah sizin üzlərinizə və mallarınıza deyil, qəblərinizə və əməllərinizə baxar”. (Müslim, Birr 34)